

Regeringskansliet, Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95)

Er beteckning: S2022/00562

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens huvudförslag och vill lämna följande synpunkter.

10.3.3 Småskalighet och oberoende

Det bör närmare utredas hur oberoendet ska kontrolleras

Att utreda oberoendet innebär en helt ny uppgift för kommunerna. Länsstyrelsens erfarenhet vid tillsyn av kommunerna är att det är vanligt förekommande att kommunerna inte kontrollerar närstående bolag vid provning av serveringstillstånd.

10.6 Provsamakning

Åldersgräns

Det är oklart om utredningen menar att åldersgränsen för provsmakning, i samband med gårdsförsäljning, ska vara 20 år eftersom den är knuten till gårdsförsäljningen eller om den är 18 år som vid övrig provsmakning enligt alkohollagen.

10.7.2 Tillstånds- och tillsynsmyndighet

Regeringen bör se över länsstyrelsernas mandat

Utredningen refererar på s. 160-161 till Länsstyrelsen i Kronobergs läns skrivelse till Socialdepartementet, där det bl.a. lyfts den problematik som uppmärksammats i tillsynen då kommuner uppenbart brutit mot alkohollagens bestämmelser när de meddelat serveringstillstånd samt om länsstyrelsen bör tillföras fler verktyg i sin tillsynsroll, ex. överpröva kommunernas beslut på samma sätt som kan ske vid kommunala beslut om detaljplaner eller strandskydd.

Regeringen adresserade bl.a. den frågan i propositionen om en ny ANDTS-strategi för 2021–2025 som lämnades till riksdagen i mars 2021. I förslaget till strategi, under avsnittet Långsiktigt mål 1 – Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska, anför regeringen bl.a. att den överväger att se över länsstyrelsernas mandat och deras möjlighet att utfärda sanktioner om en aktör har brutit mot alkohollagen. Propositionen avslogs dock av riksdagen i juni 2021.

Länsstyrelsen anser att frågan om att se över länsstyrelsernas mandat måste genomföras och föreslås senast i samband med att beslut om gårdsförsäljning fattas.

Allmänna synpunkter

I författningsförslagets 5 a kap. 1 § p. 3 används uttrycket 'drycker med mer än/upp till 10 volymprocent alkohol' på två ställen. I alkohollagen i övrigt används istället uttrycket 'dryck med en alkoholhalt om en viss volymprocent', jmf 1 kap. 5 § alkohollagen.

I författningsförslagets 5 a kap. 2 § används uttrycket 'andra jästa drycker'. I alkohollagen i övrigt används istället uttrycket 'annan jäst alkoholdryck', jmf 1 kap. 9 § alkohollagen.

I författningsförslagets 5 a kap. 3 § framgår bl.a. att frågor om gårdsförsäljningstillstånd prövas av den kommun där försäljningsstället är beläget. Vilken kommun prövar frågor om gårdsförsäljningstillstånd om försäljningsstället är i rörelse (ex. färja med öltillverkning i inrikes trafik)? Länsstyrelsen föreslår att samma logik som gäller för trafikservering bör gälla, dvs gårdsförsäljningstillstånd som avser försäljning i inrikes trafik meddelas av den kommun där det företag som vill bedriva försäljningen har sitt säte, jmf 8 kap. 1 § alkohollagen. Samma logik bör gälla även vid tillsyn, dvs tillsynsmyndighet är bl.a. den kommun där företaget har sitt säte.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding med tillsynshandläggare Tomas Brink som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Anna Conzen medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.